

Staff memo

Makroekonomiska effekter av höjda importtullar

Hans Dellmo

Januari 2024

Innehållsförteckning

1	Ekonomisk teori	5
1.1	Effekter på landet som höjt importtullar.	6
1.2	Effekter på exportländer som möter högre importtullar	8
1.3	Effekter på länder som inte möter högre importtullar	9
2	Empiriska studier och modellanalyser	10
2.1	Allmänna studier	10
2.2	Studier av specifika händelser	12
3	Effekter på svensk ekonomi	16
	Referenser	17

Staff memo

I ett staff memo kan medarbetare på Riksbanken offentliggöra kvalificerade analyser i relevanta frågor. Det är en tjänstemannapublikation som är fri från policyslutsatser och individuella ställningstaganden i aktuella policyfrågor. Publikationen godkänns av berörd avdelningschef. De åsikter som uttrycks i staff memos är författarnas egna och ska inte uppfattas som Riksbankens ståndpunkt.

Sammanfattning

De senaste åren har såväl USA, Kina som EU höjt importtullarna på olika varor. Importtullarna är dock generellt sett fortfarande tydligt lägre än på 1990-talet.¹ Det finns emellertid indikationer på att de amerikanska importtullarna kan höjas ytterligare när Donald Trump blir ny president. Syftet med denna Staff Memo är att sortera ut vad den ekonomiska litteraturen har att säga om de makroekonomiska effekterna av höjda importtullar. De ekonomiska effekterna för såväl importländer, exportländer som länder som inte påverkas av höjda tullar analyseras.

Ökade handelshinder hämmar den globala ekonomiska aktiviteten. Det hämmar handeln och begränsar konkurrensen, innovationstakten och möjligheterna att dra nytta av stordriftsfördelar. Detta leder i slutändan till svagare produktivitet och BNP. Ekonomisk teori ger inget entydigt svar på hur en höjd importtull påverkar realekonomin i ett land som höjt importtullarna. Att vissa inhemska industrier skyddas från konkurrens och att företag och konsumenter kanske i ökad utsträckning väljer inhemska varor istället för importerade kan ha positiva effekter på ekonomin. Även högre tullintäkter till staten kan ha positiva ekonomiska effekter. Stora länder kan till skillnad från små länder även gynnas till följd av ett förbättrat bytesförhållande (terms of trade) eftersom de kan påverka världsmarknadspriserna på varor. Dessa positiva effekter minskar tydligt om andra länder väljer att också höja importtullarna. Högre importtullar har tydligt negativa effekter. Det leder till högre konsument- och insatsvarupriser och beskattar indirekt exporten, vilket dämpar den ekonomiska aktiviteten. Höjda importtullar är också förknippat med minskad handel, vilket tenderar att dämpa produktiviteten och välfärden. När det gäller länder som möter högre importtullar är de teoretiska argumenten mer tydliga att högre importtullar är negativt för BNP. Effekten på länder som inte påverkas av höjda importtullar är osäker.

Empiriska och modellbaserade studier visar däremot entydigt att höjda inhemska importtullar har negativa effekter på realekonomin i såväl landet som höjt importtullarna som länder som drabbas av högre importtullar. De negativa effekterna förstärks av förekomsten av globala värdekedjor med störst negativa effekter på länder och sektorer längre nedströms i produktionskedjan. Empiriska studier visar också att höjda importtullar leder till högre producent- och konsumentpriser. Genomslaget till producent- och konsumentledet har varierat över tid, men genomslaget av såväl USA:s som Kinas höjda importtullar 2018 och 2019 var i stort sett fullständigt i producentledet. Genomslaget i konsumentledet i USA uppvisade stora skillnader mellan varor och berodde bland annat på i vilken utsträckning företag som inte direkt påverkades av de högre importtullarna höjde sina priser till följd av förbättrad konkurrenssituation. Inflationen blir högre relativt snabbt efter höjda importtullar men det finns inte några tydliga belägg på förhöjd inflation efter det första året.

Studier som försöker skatta effekterna av Donald Trumps förslag om kraftigt höjda importtullar mot samtliga länder visar att detta skulle ge tydligt negativa effekter på såväl amerikansk som global ekonomi samt tydligt högre amerikansk inflation på kort

¹ Sveriges genomsnittliga importtull har sjunkit från drygt sex procent i mitten på 1990-talet till 1,5-2 procent 2020. Källa: Världsbankens databas WITS.

sikt. Det finns inga studier vad gäller effekterna på svensk ekonomi på kort sikt. USA är emellertid en viktig exportdestination för Sverige, vilket talar för att även svensk ekonomi skulle påverkas negativt till följd av höjda importtullar. Effekten på svensk inflation är däremot osäker.

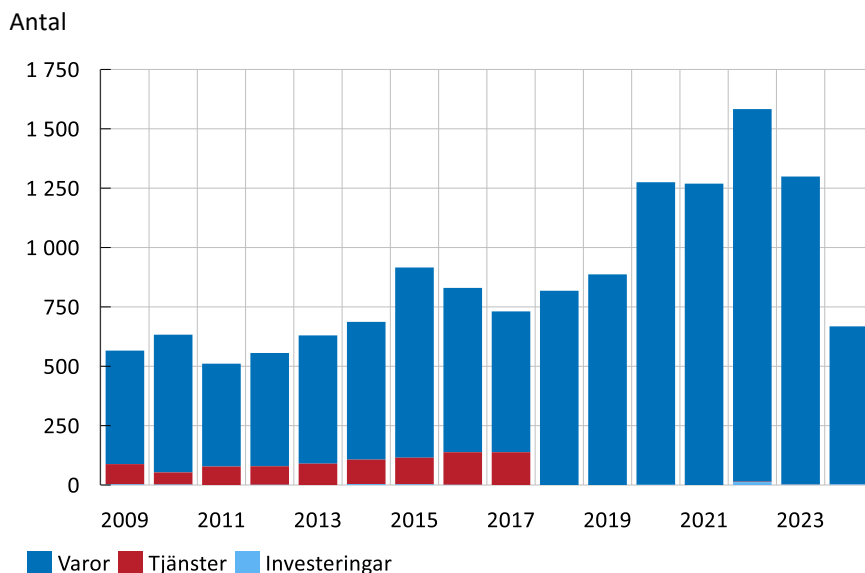
Författare: Hans Dellmo, verksam vid avdelningen för penningpolitik²

² Stort tack till Carl-Johan Belfrage, Jens Iversen, Pernilla Meyersson och Anders Vredin för synpunkter.

1 Teoretisk tankeram

Importtullarna har generellt sett fallit sedan mitten på 1990-talet. Nedgången är tydligast för framväxande länder som till exempel Kina men har fallit även i länder som USA och Sverige. USA:s importtullar har varit i stort sett oförändrade på drygt en procent mot de flesta länder de senaste åren. Importtullarna på kinesiska varor har däremot höjts gradvis till cirka 11 procent i dagsläget. Sveriges importtullar har varit i stort sett oförändrade på drygt en procent de senaste åren.³ Samtidigt som importtullarna är relativt låga har andra handelshinder ökat tydligt de senaste åren (se diagram 1). Det inkluderar exempelvis begränsningar på hur mycket som får importeras, exportrestriktioner, tillståndsprövning för att få importera, subventioner till inhemska producenter och handelsembargon. De nya handelshindren har framför allt riktats mot olika svenska varor som till exempel motorfordon och järn och stål.

Diagram 1. Nya handelshinder för svenska varor, tjänster och investeringar

Anm. Antal nya handelshinder på svenska varor, tjänster och investeringar.

Källor: Global Trade Alert.

Enligt handelsteori kan effekterna av höjda importtullar skilja sig mellan stora och små länder. Krugman m.fl. (1995) visar att ett stort land som höjer importtullarna kan förbättra bytesförhållandet (det vill säga priset på exporten relativt priset på importen) på ett sätt som små länder inte kan. Högre importtullar minskar efterfrågan på import, vilket kan leda till lägre världsmarknadspriser på varor eftersom ett stort land importerar stora kvantiteter. Lägre världsmarknadspriser leder till ett förbättrat bytesförhållande. Små länder har däremot ingen påverkan på världsmarknadspriserna.

Ett ramverk för att analysera hur högre importtullar påverkar ekonomin beskrivs av Mundell och Fleming. Mundell (1961) argumenterar att landet som höjt importtul-

³ Källa: Världsbanken och US Census Bureau

larna kan gynnas till följd av att fler väljer inhemskt producerade varor än importerade. Inhemska industrier kan även gynnas av att de skyddas från utländsk konkurrens. Stora länder skulle även kunna gynnas av ett förbättrat bytesförhållande. En höjd importtull antas leda till att bytesbalanssaldot ökar genom att sparandet stiger relativt investeringarna. Det högre sparandet dämpar den aggregerade efterfrågan. Hushållens situation försämras till följd av stigande konsumentpriser. Även inhemska industrier påverkas negativt till följd av lägre efterfrågan från hushållen och att de behöver betala mer för importerade insatsvaror.

Under årens lopp har Mundell och Flemings modell vidareutvecklats. Exempelvis införde Krugman (1982) och Eichengreen (1981) såväl olika lönestelheter som rationella förväntningar. Obstfeld och Rogoff (1995) införde intertemporalt optimerande agenter och olika marknadsimperfectioner. Reitz och Slopek (2005) införde en obligationsmarknad. Eichengreen (2018) argumenterar att den kortsiktiga effekten på BNP av högre importtullar bland annat beror på hur intäkterna från importtullarna används, hur centralbanken reagerar och huruvida valutornas sammansättning vad gäller tillgångar och skulder ger upphov till kapitalvinster eller förluster.

Den teoretiska litteraturen visar sammantaget att högre importtullar kan påverka ekonomin genom en rad olika kanaler. Effekterna på ekonomin skiljer sig mellan landet som infört tullarna och länder som exporterar till landet som höjt tullarna. Men även länder som inte omfattas av de höjda importtullarna påverkas. I de kommande avsnitten redovisas de främsta kanalerna genom vilka höjda importtullar kan påverka ekonomin.

1.1 Effekter på landet som höjt importtullar.

Högre importerad inflation: Höjda importtullar leder till högre priser på importerade varor. Beroende på vilka tullar som höjs kan det leda till högre priser för såväl konsumenter som företag. Inhemska företag kan också höja sina priser till följd av minskad konkurrens från utländska företag (se Cavallo m.fl. (2021)). Höjda konsumentpriser leder till att hushållens reala disponibla inkomster minskar, vilket hämmar privat konsumtion. Höjda kostnader för företagen påverkar, allt annat lika, företagets vinster, vilket kan dämpa sysselsättningen och deras vilja att investera. Företagen kommer sannolikt även övervältra del av deras högre kostnader till högre priser för konsumenterna. Uppgången i importerade priser kan vara mindre i stora länder eftersom de i större utsträckning kan påverka världsmarknadspriset på varor.

Ökad konsumtion av andra varor: Högre importerade priser kan leda till att konsumenter och företag i ökad utsträckning köper billigare inhemska varor. Men det kan också leda till ökad import av varor från länder som inte omfattas av högre importtullar.

Inhemska industrier skyddas: Höjda importtullar innebär att inhemska företags konkurrenssituation förbättras. Det kan leda till ökad produktion, investeringar och sysselsättning i skyddade industrier. Men företag som är beroende av importerade varor och export påverkas negativt med potentiellt negativa effekter på produktion och sysselsättning. Nettoeffekten på sysselsättningen är osäker och beror bland annat på

hur mycket bytesförhållandet och växelkursen påverkas och på ekonomins förmåga att anpassa sig och omallokera resurser. Effekten på längre sikt av att vissa industrier skyddas från konkurrens kan vara negativ eftersom det kan hämma incitamenten att effektivisera produktionen, vilket dämpar produktiviteten och BNP.

Minskad handel: Högre tullar leder normalt till minskad handel. Det kan leda till minskad kunskapsöverföring mellan länder i form av såväl färre direktinvesteringar, minskad teknologiöverföring som minskad tillgång till kvalificerad arbetskraft. Detta kan leda till att företag kommer längre från den teknologiska fronten, vilket hämmar produktiviteten (se till exempel Frankel och Romer (1999) och Dornbusch (1992)).

Förbättrat bytesförhållande: Som nämndes ovan så kan ett stort land som höjer importtullarna se en förbättring i kvoten mellan exportpriser och importpriser till följd av lägre världsmarknadspriser på varor.

Starkare växelkurs: Den initiala förskjutningen i efterfrågan från utländsk till inhemsk produktion tenderar att resultera i en motverkande växelkursförstärkning. Ett skäl är att högre inflation ofta leder till högre räntor relativt omvärlden. Den nominella växelkursen kan appreciera om importen minskar tydligt och efterfrågan på utländsk valuta minskar. En appreciering av växelkursen hämmar exporten men gör importen billigare.

Globala värdekedjor:⁴ Högre tullar kan leda till störningar i globala värdekedjor genom att importerade insatsvaror från omvärlden blir dyrare. Om företag är involverade i globala värdekedjor kan högre kostnader för företag som drabbas av högre importkostnader även leda till högre kostnader för inhemska företag längre nedströms i produktionskedjan.

Offentliga finanser: Ökade intäkter från importtullar kan leda till bättre offentliga finanser och ökade möjligheter att stimulera ekonomin. Huruvida de offentliga finanserna förbättras beror emellertid på om de ökade tullintäkterna är större än den negativa effekten på de offentliga finanserna av lägre ekonomisk aktivitet som tullhöjningen för med sig.

Osäkerhet och förtroende: Höjda importtullar kan ge upphov till ökad osäkerhet om den framtida handelspolitiken och leda till ökad pessimism hos företag och hushåll. Detta kan hämma företagens investeringar och hushållens konsumtion (se Boer och Rieth (2024) och Altig m.fl. (2018)). Ökad osäkerhet kan även påverka utländska företags direktinvesteringar i landet som infört importtullen. Det kan leda till att företag ökar sina direktinvesteringar i landet som infört importtullen i syfte att kringgå importtullen (se Chahinea m.fl. (2021)). Posen (2018) visar emellertid att de högre amerikanska importtullarna 2018 snarare ledde till minskade direktinvesteringar.

Sammanfattningsvis kan höjda importtullar få positiva effekter på BNP och sysselsättning på kort sikt till följd av att inhemska industrier skyddas från konkurrens samt att

⁴ Globala värdekedjor är de internationella nätverk och processer genom vilka olika steg i produktionen av en vara eller tjänst sker i flera olika länder. I en global värdekedja är produktionen utspridd över olika geografiska platser, där varje steg i värdeskapandet – från design och råmaterial till produktion, marknadsföring och distribution – sker i det land eller den region som har bäst förutsättningar för det steget.

importintäkterna ökar. Samtidigt påverkas ekonomin negativt till följd av högre priser på konsument- och/eller insatsvarupriser, minskad produktivitet, ökad osäkerhet samt minskad handel.

1.2 Effekter på exportländer som möter högre importtullar

Högre importtullar kan få signifikanta effekter på länder som exporterar varor till landet som höjt tullarna. Ekonomierna kan påverkas genom bland annat följande kanaler:

Minskad export: Högre tullar gör exportlandets varor dyrare i landet som importerar, vilket minskar efterfrågan på dessa varor. Detta kan leda till minskad export om konsumenter och företag i landet som höjt tullarna byter till billigare inhemskt producerade varor eller importerar från länder som inte omfattas av högre tullar. Länder som har stort beroende av export till landet som höjt tullarna kan få negativa effekter på såväl produktion, export som sysselsättning, i synnerhet de industrier som främst berörs av högre tullar.

Minskad handel: Högre tullar kan hämma produktiviteten till följd av minskad kunskapsöverföring mellan länder i form av färre direktinvesteringar, minskad teknologiöverföring och minskad tillgång till kvalificerad arbetskraft.

Företagens exportpriser: Exportföretagen kan vilja sänka sina priser för att behålla sin konkurrenskraft i landet som höjt importtullarna. Detta kan leda till lägre vinstmarginaler, vilket ökar sannolikheten för konkurser och finansiella svårigheter för företag med låga vinstmarginaler.

Marknadsdiversifiering: Exportländer kan behöva diversifiera sin export så att de blir mindre beroende av landet som höjt importtullarna. Att etablera nya handelsrelationer kan vara såväl tidskrävande som kräva betydande investeringar.

Svagare valuta: Om efterfrågan på landets export faller tydligt kan detta leda till en svagare valuta. Detta kan göra landets export mer konkurrenskraftig samtidigt som hushållens och företagens import blir dyrare. En svagare valuta kan således åtminstone delvis motverka den försämring av bytesförhållandet som den högre importtullen medför.

Ökad osäkerhet och minskat förtroende: Dessa effekter är i princip desamma som för hushåll och företag i landet som höjt importtullarna. Såväl hushåll som företag kan till följd av ökad osäkerhet dra ner på sin konsumtion och investeringar.

Globala värdekedjor: Exportländer som deltar i globala värdekedjor påverkas negativt om höjda importtullar påverkar deras möjligheter att exportera insatsvaror. Företag i landet som höjt importtullarna kan möta högre insatsvarupriser. Detta kan i sin tur leda till högre insatsvarupriser för såväl inhemska som utländska företag längre ned i produktionskedjan. Företag i exportlandet kan vilja flytta sin produktion till ett annat land för att undvika de högre importtullarna, vilket kan dämpa såväl produktion som sysselsättning.

Sammanfattningsvis kan högre importtullar ha negativa effekter på ekonomin genom bland annat lägre export, färre sysselsatta och ökad osäkerhet. Hur stora de negativa effekterna blir beror bland annat på hur beroende exportlandet är av landet som höjt tullarna, dess förmåga att hitta alternativa exportmarknader och dess förmåga att anpassa ekonomin till de nya förutsättningarna.

1.3 Effekter på länder som inte möter högre importtullar

Effekten på länder som inte direkt påverkas av högre importtullar kan vara såväl positiv som negativ. Höjda importtullar påverkar dessa länder genom bland annat följande kanaler:

Förändrad handel: Höjda importtullar kan leda till att företag i landet som höjt tullarna söker sig till nya leverantörer i syfte att slippa de högre kostnaderna. Detta kan leda till ökad export från länder som inte berörs av de höjda tullarna då de blivit mer konkurrenskraftiga.

Globala värdekedjor: Länder som deltar i globala värdekedjor kan se minskad efterfrågan på sin export samt ökade kostnader på importerade insatsvaror från landet som höjt importtullarna. Länderna kan däremot se ökade investeringar och ökad efterfrågan på sina varor om utländska företag omstrukturerar sina produktionskedjor i syfte att undgå högre importtullar.

Ekonomiska spridningseffekter: Om högre tullar leder till minskad global handel och tillväxt påverkas länder negativt till följd av lägre efterfrågan på deras export.

Sammanfattningsvis kan högre importtullar som inte direkt påverkar ett lands export ge upphov till såväl positiva som negativa effekter på ekonomin. Effekten på ekonomin beror bland annat på vilka tullar som höjs och hur handels- och investeringsflöden påverkas.

2 Empiriska studier och modellanalyser

2.1 Allmänna studier

Dizioli och van Roye (2018) använder ECB:s globala modell och IMF:s Global Integrated Monetary and Fiscal-modell för att simulera effekterna av höjda amerikanska importtullar.⁵ Mer konkret, USA antas höja importtullarna på samtliga varor från omvärlden med 10 procentenheter.⁶ Övriga länder antas svara med att höja importtullarna på alla amerikanska varor med 10 procentenheter. Studien visar att USA:s BNP-nivå skulle bli 2,2 procent lägre det första året till följd av lägre konsumtion, investeringar, export och lägre förtroende hos såväl hushåll som företag. De negativa BNP-effekterna i de flesta andra länder blir mindre än i USA och global BNP skattas bli $\frac{3}{4}$ procent lägre det första året.

Obstfeld (2016) använder också IMF:s Global Integrated Monetary and Fiscal-modell för att skatta effekterna av att USA höjer importtullarna på varor från framväxande länder i Östasien till 20 procent utan att dessa länder retalierar. I ett alternativt scenario höjer länderna i Östasien importtullarna på amerikanska varor med lika mycket som USA höjde sina importtullar. I båda scenarierna blir BNP i USA lägre jämfört med basscenariet där inga importtullar höjs. BNP-nivån är 0,7 procent lägre efter fem år i scenariot där Östasien inte höjer sina importtullar och 1,3 procent lägre då Östasien höjer sina importtullar. Ett skäl till att BNP faller är att exporten initialt faller mer än importen. De högre importtullarna leder till att amerikanska företag köper från andra länder istället och dollarns appreciering förstärker detta. Samtidigt leder den starkare dollarn till att exporten bromsar in.

Boer och Rieth (2024) undersöker effekten på amerikansk ekonomi av såväl höjda importtullar som ökad osäkerhet om handelspolitiken med hjälp av Bayesianska SVAR-modeller där penningpolitiken antas vara oförändrad. Studien finner att båda chockerna har negativa effekter på ekonomin men att höjda importtullar har betydligt större negativa effekter. Höjda importtullar leder till tydligt lägre import, export och investeringar i de flesta sektorer under en längre period. Konsumentpriserna stiger och dollarn apprecierar. Till skillnad från Obstfeld (2016) förbättras handelsbalansen något på kort sikt men BNP faller under trend då samtliga komponenter av inhemsk efterfrågan faller.

Sammanfattningsvis indikerar studierna ovan att höjda amerikanska importtullar leder till lägre BNP-nivå i USA på såväl kort som medellång sikt. Barattieri och Cacciatore (2023) studerar effekten på sysselsättningen av tillfälliga handelshinder i företag som är involverade i globala värdekedjor. Studien använder företagsdata och skattas med "local projections" i enlighet med Jordà (2005). Studien finner att ökad protektionism

⁵ Se Anderson m.fl. (2013), "Getting to Know GIMF: The Simulation Properties of the Global Integrated Monetary and Fiscal Model", IMF Working Paper 13/55.

generellt sett har marginellt positiv effekt på sysselsättningen i industrier som är utsatta för utländsk konkurrens. Effekten på sysselsättningen i industrier som drabbas av högre importerade insatsvarupriser är däremot tydligt negativ.

Furceri m.fl. (2021) analyserar effekten av högre importtullar med hjälp av paneldata för 151 länder under perioden 1963-2014. Studien visar att högre tullar leder till persistenta och ekonomiskt signifikanta nedgångar i inhemsk produktion och produktivitet samt ökad arbetslöshet. Till skillnad från studierna ovan så är effekten på handelsbalansen inte statistiskt signifikant, vilket till stor förklarar av att den reala växelkursen apprecierar. Studien finner en rad tillståndsberoende effekter. Effekten på produktion och produktivitet av höjda importtullar är större då konjunkturen är stark. Effekten på produktionen av höjda tullar är större än av sänkta tullar.⁷

Ett flertal studier har analyserat huruvida höjda importtullar leder till att omvärlden ökar sina direktinvesteringar i landet som höjt importtullarna. Studierna ger olika resultat. Chahinea m.fl. (2021) finner att höjda importtullar tenderar att leda till ökade direktinvesteringar från omvärlden. Men såväl Posen (2018) som Van der Merve (2021) visar att USA:s höjda importtullar 2018 och 2019 inte ledde till att omvärlden ökade sina direktinvesteringar i USA.

Empiriska studier indikerar att höjda tullar i huvudsak påverkar inflationen på kort sikt. Boer och Rieth (2024) visar att inflationen stiger relativt snabbt efter det att importtullarna höjts, men att inflationen sedan faller tillbaka efter ett år. I studien antas penningpolitiken vara oförändrad. Attinasi och Balatti (2021) visar i en litteraturöversikt om globaliseringens effekter på inflationen att den snabbt ökade handeln under 1990-talet och början av 2000-talet ledde till lägre priser men hade små effekter på den mer varaktiga inflationen.

Sammantaget visar empiriska studier entydigt att de negativa effekterna av höjda importtullar är större än de positiva effekterna. I samtliga empiriska studier dämpas BNP i landet som infört importtullar och den reala växelkursen apprecierar med negativa effekter på export och investeringar. De negativa effekterna av höjda importtullar förstärks av förekomsten av globala värdekedjor. Konsumentpriserna ökar och inflationen stiger på kort sikt men faller sedan tillbaka.

De empiriska studierna ovan analyserar främst effekterna på BNP på kort och medellång sikt. En viss nivå på importtullar kan påverka nivån på BNP negativt genom minskade effektivitetsvinster av specialisering och minskade möjligheter att dra nytta av skalfördelar. Detta påverkar inte nödvändigtvis tillväxttakten, men sänker nivån på BNP. Tillväxten på längre sikt beror till stor del på produktivitetens utvecklingen. En rad studier visar att länder mer öppna för handel har vuxit snabbare och höjt sin produktivitet mer (se till exempel Frankel och Romer (1999), Rodrik (2007), Dornbusch (1992),

⁷ En möjlig tolkning av dessa resultat är, enligt författarna, att sänkta tullar ofta leder till en liten omedelbar ökning av efterfrågan då inköpare tror att det lägre priset kommer att bestå framöver. Aviseringen av högre tullar leder ofta till ökade inköp innan tullarna höjts för att därefter minska kraftigt när tullarna väl höjts. Författarna menar också att höjda importtullar kan få större effekter då konjunkturen är stark kan bero på penningpolitiken. Höjda tullar då konjunkturen är stark kan leda till högre inflation som hotar prisstabiliteten, vilket leder till en stramare penningpolitik. De negativa effekterna av höjda importtullar förstärks av stramare penningpolitik

Dollar och Kraay (2004) samt Bhagwati och Srinivasan (2002)). Alcalá och Ciccone (2004) visar att ökad handel har en ekonomiskt signifikant positiv effekt på produktiviteten. Ökad handel kan höja produktiviteten genom bland annat ökad konkurrens från utländska företag. Ökad konkurrens från omvärlden kan tvinga företag att bli mer effektiva och investera mer i ny teknologi. Detta kan leda till en omallokering av resurser mot mer produktiva företag. Ökad tillgänglighet till importerade insatsvaror kan samtidigt leda till lägre kostnader för företagen. Empiriska studier av Schwörer (2013), Constantinescu m.fl. (2017) och Bernard m.fl. (2006) visar att ökad handel i globala värdekedjor kan höja produktiviteten bland annat till följd av ökad kunskapsöverföring som minskar avståndet till den teknologiska fronten. En empirisk studie av ECB (2017) visar att det finns ett tydligt positivt samband mellan internationell handel och produktivitet. Studien visar att det i synnerhet är handel i globala värdekedjor som har tydligast positiv effekt på produktiviteten via lägre importerade insatsvarupriser och ökad kunskapsöverföring. Furceri m.fl. (2019) finner i en studie med paneldata för ett stort antal länder att en höjning av importtullen med en standardavvikelse (vilket motsvarar cirka 3,5 procent) leder till en procent lägre produktivitet på fem års sikt. Sammantaget finns det skäl att tro att ökad protektionism leder till minskad handel och lägre BNP även på lång sikt.

2.2 Studier av specifika händelser

Handelskonflikten mellan USA och Kina

Priseffekter

Under 2018 och 2019 höjde USA importtullarna på kinesiska varor värda 360 miljarder US Dollar. Kina svarade med att höja importtullarna på amerikanska varor värda 110 miljarder US Dollar. Såväl Amiti m.fl. (2019) som Fajgelbaum m.fl. (2022) finner att producentpriserna i USA ökade med ungefär lika mycket som importtullarna ökade. Chang m.fl. (2021) och Ma m.fl. (2021) finner att även de kinesiska importtullarna på amerikanska varor ledde till ett fullständigt genomslag i producentledet i Kina. Detta står i kontrast till ett flertal tidigare studier om prisgenomslag av tullförändringar (till exempel Feenstra (1989), Winkelmann och Winkelmann (1998), Hummels och Skiba (2004), Mallick och Marques (2008), Ural Marchand (2012), Irwin (2014), De Loecker m.fl. (2016) och Ludema och Yu (2016)) som finner att prisgenomslaget i producentledet oftast inte är fullständigt.

När det gäller genomslaget av höjda importtullar till priser i konsumentledet i USA är resultaten blandade. Såväl Flaaen m.fl. (2020) som Cavallo m.fl. (2021) finner att priset på en specifik vara nämligen tvättmaskiner steg mer än vad som kunde motiveras av de högre amerikanska importtullarna 2018. En bidragande orsak var att inhemska producenter av tvättmaskiner passade på att höja sina priser i samband med de höjda importtullarna. Cavallo m.fl. (2021) finner emellertid att genomslaget i konsumentledet för andra varor som också påverkades av de höjda importtullarna var relativt litet,

vilket indikerar att företagen sänkte sina vinstmarginaler. Amiti m.fl. (2019) skattar effekterna på de amerikanska konsumentpriserna av de högre importtullarna under 2018 (på varor motsvarande 12 procent av total amerikansk import). Studien finner att konsumentpriserna blev 0,3 procent högre än om inga importtullar höjts. Uppgången var i linje med det historiska sambandet mellan producent- och konsumentpriser. Studien finner också att inhemska företag ofta höjer sina priser till följd av högre importerade priser även om deras marginalkostnader inte påverkats av de högre importtullarna. Små företag tenderar att höja priserna ungefär lika mycket som kostnaderna har ökat medan stora företag är mer benägna att sänka sina vinstmarginaler. Hale m.fl. (2019) analyserar också effekten på inflationen av de höjda importtullarna 2018. Studien finner att inflationen blev 0,1 procentenheter högre.

Sammantaget leder högre importtullar till högre producent- och konsumentpriser. Hur stort genomslaget blir har varierat över tid och skiljer sig åt mellan olika varor. Konsumentpriserna stiger på kort sikt, men det finns inga empiriska belegg för att inflationen blir högre även på längre sikt.

Realekonomiska effekter

USA höjde importtullarna på kinesiska däck 2009. Hufbauer och Lowry (2012) drar slutsatsen att detta på sin höjd ledde till att 1 200 amerikanska jobb inte försvann. Amerikanska konsumenter fick samtidigt betala mer för kinesiska däck motsvarande 1,1 miljarder US dollar. Detta ledde till minskad konsumtion av andra varor och minskad sysselsättning inom detaljhandeln. Nettoeffekten av de höjda importtullarna skattas till drygt 2 500 färre jobb. De största vinnarna av de högre importtullarna var däckexportörer i Asien och Mexiko.

Mer generellt finner Flaaen och Pierce (2019) att de industrier som har störst andel importerade insatsvaror haft störst nedgång i sysselsättningen till följd av högre importtullar. Bown m.fl. (2020) studerar hur olika handelshinder sedan slutet på 1980-talet påverkat amerikansk ekonomi. Studien finner att 1,8 miljoner jobb försvunnit fram till 2016 till följd av olika amerikanska handelshinder medan de inte ser någon tydlig ökning av nya jobb i skyddade sektorer. De negativa effekterna av handelshinder är störst i sektorer som har stort beroende av insatsvaror från företag längre uppströms i produktionskedjan. Meinen (2019) finner också att globala värdekedjor förstärker den negativa effekten av höjda importtullar. Studien visar att den negativa effekten på industriproduktionen av en höjd importtull till stor del beror på i vilken utsträckning sektorer nedströms är beroende av importerade insatsvaror.

Reyes-Heroles m.fl. (2021) argumenterar att de flesta studier som analyserat de realekonomiska effekterna av högre amerikanska importtullar har fokuserat på effekten på hushållens konsumtion och i liten utsträckning på effekten på företagens investeringar. Studien analyserar effekterna av de höjda amerikanska och kinesiska importtullarna 2018 och 2019 för ett stort antal länder med hjälp av en modell med 40 sektorer. Studien finner större negativa effekter på BNP i såväl USA som Kina än studier som inte tar hänsyn till effekten på företagens investeringar. Studien finner att den långsiktiga nivån på BNP blir 1,3 procent lägre i USA och 0,7 procent i Kina. En bidragande orsak till att effekten blir större i USA är att de har höjt importtullarna på

många insatsvaror som används för investeringar medan Kina främst importerar konsumtionsvaror som är lättare att ersätta med andra leverantörer. Studien visar att länder som till exempel Mexiko, Turkiet, Ungern och Sydkorea skulle få positiva BNP-effekter av handelskonflikten mellan USA och Kina. Effekten på svensk BNP uppskattas till nära noll.

Altig m.fl. (2018) finner i en enkätstudie 2018 att vart femte amerikanskt företag hade omvärderat sina investeringsplaner till följd av oro för höjda importtullar. Sex procent av företagen hade redan minskat sina investeringar till följd av sådan oro. Handley m.fl. (2019) visar att höjda importtullar har negativa effekter på företagens finansiella utveckling. Företag med stor handel med Kina har haft sämre aktieprisutveckling och ökad konkursrisk efter det att höjda importtullar annonserats.

Fajgelbaum m.fl. (2019) analyserar de kortsiktiga effekterna av de höjda amerikanska importtullarna under 2018 och effekterna av andra länders höjda tullar på amerikanska varor. Studien finner att såväl importen som exporten i USA föll kraftigt. De ökade kostnaderna för amerikanska hushåll och företag som köper importerade varor uppgår till 0,27 procent av BNP. Förlusten efter det att man tar hänsyn till ökade importinkomster och att inhemska företag skyddas från konkurrens uppgår till 0,04 procent av BNP.

Grossman m.fl. (2024) analyserar effekten av en oväntad högre importtull när företag är involverade i globala värdekedjor. En högre importtull leder till förhandlingar med leverantörer och sökande efter nya leverantörer. Modellen kalibreras för att analysera effekterna av USA:s importtullar på kinesiska varor 2018 och 2019. Studien finner en välfärdsförlust på 0,12 procent av BNP med tydliga negativa bidrag från sökkostnader och byte av leverantörer.

Potentiella effekter av höjda amerikanska importtullar

Donald Trump är USA:s nästa president. Han har sagt att han vill höja importtullarna på alla kinesiska varor till 60 procent och till 10 eller 20 procent på alla varor från alla andra länder.⁸⁸ Obst m.fl. (2024) har med hjälp av Global Economic Model of Oxford skattat de ekonomiska effekterna av detta förslag. I ett alternativt scenario svarar Kina genom att höja importtullarna på amerikanska varor med 40 procentenheter. I båda scenarierna antas Federal Reserve lämna styrräntan oförändrad. Modellen är baserad på såväl teoretiska samband som empiriskt skattade parametrar och i modellen antas hushållens och företagens optimism falla på kort sikt. Studien visar att USA:s BNP skulle bli 1-1,4 procent lägre 2025 och 2026 och den negativa effekten skulle bli störst i scenariot då Kina svarar med höjda tullar. En viktig kanal för nedgången i BNP är lägre optimism och sjunkande privat konsumtion. Global BNP påverkas något mindre än USA:s på kort sikt men något mer på längre sikt. I scenariot där alla länder höjer importtullarna på amerikanska varor blir global BNP cirka 1 procent lägre 2028 jämfört med om inga importtullar höjts. Tysk BNP är 1,4 procent lägre

⁸⁸ USA:s importtullar skiljer sig tydligt mellan länder. När det gäller varor från EU är importtullarna på till exempel industrivaror generellt sett låga (0-5 procent). De högsta importtullarna är på lastbilar, olika jordbruksprodukter och stål och uppgår till 25 procent. De amerikanska importtullarna på kinesiska varor varierar generellt sett mellan 7,5-25 procent. Importtullen på elbilar uppgår till 100 procent.

2028. USA:s inflation blir i båda scenarierna knappt 1 procentenhet högre 2025 medan tysk inflation blir marginellt lägre 2025 i båda scenarierna.

Även McKibbin m.fl. (2024) analyserar de potentiella effekterna av högre amerikanska importtullar på alla länders varor. Om Trump skulle höja importtullarna med tio procentenheter på alla länders varor skulle USA:s BNP bli 0,3-0,4 procent lägre på ett par års sikt jämfört med om inga tullar införts. Om alla andra länder höjde importtullarna på amerikanska varor med lika mycket skulle amerikansk BNP bli nästan en procent lägre de närmaste åren och drygt 0,2 procent lägre på lång sikt. Länder som Mexiko och Kanada skulle drabbas hårdast på såväl kort som lång sikt medan BNP-effekterna på europeiska länder skulle vara relativt små.

Clausing och Lovely (2024) analyserar effekterna på amerikanska hushåll om amerikanska importtullar skulle höjas till 60 procent på alla kinesiska varor och 20 procent på alla andra varor. Studien finner att de med lägst inkomster skulle vara de största förlorarna av högre importtullar. Medianhushållet skulle se ett fall i sina inkomster efter skatt på drygt fyra procent, vilket motsvarar 2.600 US dollar på ett år.

3 Effekter på svensk ekonomi

Hur svensk ekonomi skulle påverkas av höjda amerikanska importtullar på svenska exportvaror är oklart. USA är en av Sveriges viktigaste handelspartners. Ungefär nio procent av den totala exporten 2023 gick till USA. Högre amerikanska importtullar skulle sannolikt leda till lägre export till USA. USA är också en av de viktigaste leverantörerna av importerade insatsvaror till exempelvis svensk tillverkningsindustri. Under 2020 kom cirka tio procent av tillverkningsindustrins totala import från USA. Högre amerikanska importpriser till följd av högre importtullar kan, vid en oförändrad växelkurs, leda till högre svenska importpriser på amerikanska insatsvaror. Men högre amerikanska priser kan även påverka svensk ekonomi via de globala värdekedjorna. En positiv faktor är att relativt få varor som importeras från USA är svåra att ersätta med annan leverantör. IMF (2024) uppskattar att cirka en procent av svensk import av amerikanska insatsvaror är svåra att ersätta med annan leverantör.

Kommerskollegium (2024) har analyserat effekterna på svensk ekonomi på medellång sikt om USA:s importtullar på kinesiska varor skulle höjas till 60 procent och importtullarna på alla andra länders varor skulle höjas med 20 procentenheter. Analysen är gjord med OECD:s globala modell METRO.⁹ Resultaten visar att de negativa effekterna på svensk BNP på medellång sikt (5-7 år) skulle bli små, endast - 0,02 procent. Inhemsk produktion skulle falla med 0,1 procent. Svensk import skulle falla något mer än exporten. Svensk export till USA skulle minska med cirka 16 procent på medellång sikt. Fordonsindustrin, läkemedelsindustrin och industrimaskiner skulle se störst nedgångar. Den minskade exporten till USA skulle delvis motverkas av ökad export till övriga världen. Men studien visar enbart effekten på medellång sikt då den globala ekonomin har nått en ny jämvikt. Övergången till den nya jämvikten kan vara kantad av signifikanta störningar och volatilitet på kort sikt. Avslutningsvis beaktar METRO-modellen inte hur hushålls och företags beteende påverkas av höjda importtullar samt möjliga negativa effekter av störningar i globala värdekedjor.

Det finns skäl att tro att svensk ekonomi påverkas negativt av höjda amerikanska importtullar till följd av lägre export till USA, svagare global efterfrågan och störningar i globala värdekedjor. Om svenska företag skulle flytta produktion till USA i syfte att undgå de högre importtullarna skulle detta också få negativa effekter på produktion och sysselsättning. Ökad osäkerhet och pessimism skulle också kunna tynga såväl hushållens konsumtion som företagets investeringar. Effekten på svensk inflation är mer osäker. Svagare svensk och global ekonomi talar för ett lägre inflationstryck. En svagare global ekonomi skulle även kunna leda till ett lägre inflationstryck till följd av lägre råvarupriser. Om USA skulle höja importtullarna på kinesiska varor kraftigt skulle Kinas export till USA sannolikt minska betydligt. Kina kan då vilja exportera mer till Europa och för att uppnå detta kan deras exportpriser sänkas och ge upphov till ett lägre inflationstryck i bland annat Sverige. Å andra sidan skulle de högre importerade priserna för amerikanska konsumenter och företag kunna leda till högre priser även i Sverige via såväl direkt handel som handel i globala värdekedjor. Ökade amerikanska

⁹ METRO är en allmän jämviktsmodell utvecklad av OECD för att analysera förändringar i handelspolitik. Det är global modell med 65 sektorer, fem produktionsfaktorer och 161 länder (regioner). Länder och sektorer är sammankopplade med hjälp av input-output tabeller.

importtullar skulle även kunna leda till en försvagning av kronan till följd av minskad efterfrågan på svenska varor. Kronan skulle också kunna försvagas om kraftigt höjda importtullar skulle ge upphov till ökad osäkerhet och volatilitet på de finansiella marknaderna.

Referenser

Alcalá, F. och A. Ciccone (2004), "Trade and productivity", *The Quarterly Journal of Economics*, May 2004: 613-648.

Altig, D., N. Bloom, S.J. Davis, B. Meyer och N. Parker (2018), "Are Tariff Worries Cutting into Business Investment?", *Federal Reserve Bank of Atlanta, Policy Hub: Macroblog*, August 7, 2018.

Amiti, M., S.J. Redding och D.E. Weinstein (2019), "The impact of the 2018 tariffs on prices and welfare", *Journal of International Perspectives* 33(4): 187-210.

Amiti, M., S. Heise och N. Kwicklis (2019), "The Impact of Import Tariffs on U.S. Domestic prices", *Federal Reserve Bank of New York Liberty Street Economics (blog)*, January 4, 2019.

Anderson, D., B. Hunt, M. Kortelainen, M. Kumhof, D. Laxton, D. Muir, S. Mursula och S. Snudden (2013), "Getting to Know GIMF: The Simulation Properties of the Global Integrated Monetary and Fiscal Model", *IMF Working Paper* 13/55.

Attinasi, M.G. och M. Balatti (2021), "Globalisation and its implications for inflation in advanced economies", *ECB Economic Bulletin*, Issue 4/2021.

Autor, D.H., D. Dorn och G.H. Hanson (2016), "The China shock: Learning from labor-market adjustment to large changes in trade", *Annual Review of Economics* 8:205-240.

Barattieri, A. och M. Cacciatore (2023), "Self-harming trade policy? Protectionism and production networks", *American Economic Journal: Macroeconomics* 15(2): 97-128.

Barbiero, O., E. Farhi, G. Gopinath och O. Itskhoki (2019), "The Macroeconomics of Border Taxes", In *NBER Macroeconomics Annual 2018*, Vol. 33, ed. M. Eichenbaum och J.A. Parker, 395-457. Chicago: Chicago University Press.

Bernard, A., J. Jensen och P. Schott (2006), "Trade costs, firms and productivity", *Journal of Monetary Economics*, Vol. 53: 917-937.

Bhagwati, J. (1978), "Foreign Trade Regimes and Economic Development". Cambridge, MA: Ballinger.

- Boer, L. och M. Rieth (2024), "The Macroeconomic Consequences of Import Tariffs and Trade Policy Uncertainty", IMF Working paper 24/13.
- Bown, C., P. Conconi, A. Erbahar och L. Trimarchi (2020), "Trade Protection along Supply Chains", cesifo Working Paper 8812.
- Cavallo, A., G. Gopinath, B. Neiman och J. Tang (2021), "Tariff pass-through at the border and at the store: Evidence from US trade policy", *American Economic Review: Insights* 3(1): 19-34.
- Chahinea, S., W. Dbouka och M. El-Helaly (2021), M&As and political uncertainty: evidence from the 2016 US presidential election", *Journal of Financial Stability* 54:100866.
- Chan, K. (1978), "The Employment Effects of Tariffs Under a Free Exchange Rate Regime", *Journal of International Economics* 8: 415-423.
- Chang, P.L. och Y.K. Zheng (2021), "The response of the Chinese economy to the US-China trade war: 2018-19", Working paper 25-2020, Sch. Econ. Res., Singapore Management University, Singapore.
- Clausing, K. och M.E. Lovely (2024), "Trump's bigger tariff proposals would cost the typical American household over \$ 2.600 a year", Special project, PIIE Charts.
- Constantinescu, C., A. Mattoo och M. Ruta (2017), "Does vertical specialization increase productivity", World Bank, Policy Research Working Paper 7978.
- Dizioli, A.G. och B. van Roye (2018), "Macroeconomic implications of increasing protectionism", *ECB Economic Bulletin*, Issue 6/2018.
- Dollar, D. och A. Kraay (2004), "Trade, Growth, and Poverty", *The Economic Journal* 114 (493): 22-49.
- Dornbusch, R. (1992), "The Case for Trade Liberalization in Developing Countries", *Journal of Economic perspectives* 6 (1): 69-85.
- De Loecker, J., P.K. Goldberg, A.K. Khandelwal och N. Pavcnik (2016), "prices, markups, and trade reform", *Econometrica* 84(2): 445-510.
- Eichengreen, B. (1981), "A Dynamic Model of Tariffs and Employment under Flexible Exchange Rates", *Journal of International Economics* 11:341-359.
- Eichengreen, B. (2018), "Trade Policy and the Macroeconomy", Keynote address Mundell-Fleming Lecture, International Monetary Fund, 13 March 2018.
- Erceg, C., A. Prestipino och A. Raffo (2018), "The Macroeconomic Effects of Trade Policy", *International Finance Discussion Papers* 1242.
- European Central Bank (2017), Does trade play a role in helping to explain productivity growth?", *ECB Economic Bulletin*, Issue 7.

Fajgelbaum, P.D., P.K. Goldberg, P.J. Kennedy och A.K. Khandelwal (2019), "The return to protectionism", *The Quarterly Journal of Economics* 135(1): 1-55.

Fajgelbaum, P.D. och A.K. Khandelwal (2022), "The Economic Impacts of the US-China Trade War", *Annual Review of Economics*.

Feenstra, R.C. (1989), "Symmetric pass-through of tariffs and exchange rates under imperfect competition: an empirical test", *Journal of International Economics* 27(1): 25-45.

Flaen, A. och J.R. Pierce (2019), "Disentangling the effects of the 2018-2019 tariffs on globally connected U.S. manufacturing sector", Working Paper, Finance Economic Discussion Series 2019-086, Board of Governors Federal Reserve System, Washington DC.

Flaen, A., A. Hortacsu och F. Tintelnot (2020), "The production relocation and price effects of US trade policy: the case of washing machines", *American Economic Review* 110(7): 2103-2127.

Frankel, J.A. och D.H. Romer (1999), "Does Trade Cause Growth", *American Economic Review* 89 (3): 379-399.

Furceri, D., S.A. Hannan, J.D. Ostry och A.K. Rose (2021), "The Macroeconomy After Tariffs", World Bank Group, Policy Research Working paper 9854.

Grossman, G.M., E. Helpman och S.J. Redding (2024), "When Tariffs Disrupt Global Supply Chains", *American Economic Review* 2024, 114(4): 988-1029.

Hale, G., B. Hobijn, F. Nechio och D. Wilson (2019), "Inflationary Effects of Trade Disputes with China", FRBSF economic Letter 2019-07, Federal Reserve Bank of San Francisco.

Handley, K., F. Kamal och R. Monarch (2019), "Rising Import Tariffs, Falling Export Growth: When Modern Supply Chains Meet Old-Style Protectionism", NBER Working paper 26611.

Handley, K. och N. Limao (2022), "Trade policy uncertainty", NBER Working Paper 29672.

Hufbauer, G.C. och S. Lowry (2012), "US Tire Tariffs: saving Few Jobs at High Cost", Policy Brief 12-9, Peterson Institute for International Economics.

Hummels, D. och A. Skiba (2004), "Shipping the apples out? An empirical confirmation of the Alchian-Allen conjecture", *Journal of Political Economy* 112(6): 1384-1402.

Irwin, D.A. (2014), "Tariff incidence: evidence from US sugar duties, 1890-1930", NBER Working Paper 20635.

Jordà, Ò. (2005), "Estimation and Inference of Impulse Responses by Local Projections." *American Economic Review*, 95 (1): 161–182.

- Kreuter, H. och M. Riccaboni (2023), "The impact of import tariffs on GDP and consumer welfare: A production network approach", *Journal of Economic Modelling* 126.
- Krugman, P. (1982), "The Macroeconomic of Protection with a Floating Exchange rate", *Carnegie-Rochester Conference Series on Public Policy* 16: 141-182.
- Krugman, P., R.N. Cooper och T.N. Srinivasan (1995), "Growing World Trade: Causes and Consequences", *Brookings Papers on Economics Activity*, 1995, No.1.
- Lindé, J. och A. Pescatori (2017), "The Macroeconomic Effects of Trade Tariffs: Revisiting the Lerner Symmetry Result", *IMF Working paper* 17/151.
- Ludema, R.D. och Z. Yu (2016), "Tariff pass-through, firm heterogeneity and product quality", *Journal of International Economics* ,103:234-249.
- Ma, H., J. Ning och M.J. Xu (2021), "An eye for an eye? The trade and price effects of China's retaliatory tariffs on US exports", *China Economic Review* 69:101685.
- Mallick, S. och H. Marques (2008), "Passthrough of exchange rate and tariffs into import prices of India: currency depreciation versus import liberalization", *Review of International Economics* 16(4): 765-782.
- McKibbin, W., M. Hogan och M. Noland (2024), "The International Economic Implications of a Second Trump Presidency", *Peterson Institute for International Economics, Working Paper* 24-20.
- Meinen, P. (2019), "The effects of tariff hikes in a world of global value chains", *ECB Economic Bulletin*, Issue 8/2019.
- Mundell, R. (1961), "Flexible Exchange Rates and Employment Policy", *Canadian Journal of Economics and Political Science* 27: 509-517.
- Nordgren, L., N. Norell och P. Stålenheim (2024), "Economic backfire: The Costly Impact of Trumps proposed tariffs", *Kommerskollegium*.
- Obst, T., J. Matthes och S. Sultan (2024), "What if Trump is re-elected", *IW-Report* 14/2024, *Institut der Deutschen Wirtschaft*.
- Obstfeld, M. och K. Rogoff (1995), "Exchange Rate Dynamics Redux", *Journal of Political Economy*, 103: 624-660.
- Obstfeld, M. (2016), "Tariffs Do More Harm Than Good at Home", *IMF Blog*, *International Monetary Fund*.
- Pierce, J.R. och P.K. Schott (2016), "The surprisingly swift decline of US manufacturing employment", *American Economic Review* 106(7): 1632-1662.
- Posen, A. (2018), "The cost of Trump's economic nationalism: a loss of foreign investment in the United States", *Peterson Institute for International Economics*.

Reitz, S. och U.D. Slopek (2005), "Macroeconomic Effects of Tariffs: Insights from a New Open Economy Macroeconomics Model," Swiss Journal of Economics and Statistics (SJES), Swiss Society of Economics and Statistics (SSES), vol. 141(II), pages 285-311, June.

Reyes-Heroles, R., C.T. Singer och E. Van Leemput (2021), "The Effects of US-China Tariff Hikes: Differences in Demand Composition Matter", Board of Governors of the Federal Reserve System, FEDS Notes.

Rodrik, D. (2007), "One Economics, Many Recipes: Globalization, Institutions, and Economic Growth", Princeton: Princeton University Press

Roeger, W. och P.J.J. Welfens (2022), "The macroeconomic effects of import tariffs in a model with multinational firms and foreign direct investment", International Economics and Economic Policy 19: 245-266.

Schwörer, T. (2013), "Offshoring, domestic outsourcing and productivity: evidence for a number of European countries", Review of World Economics, Vol. 149: 131-149.

Ural Marchand, B. (2012), "Tariff pass-through and the distributional effects of trade liberalization", Journal of Developing Economics 99(2): 265-281.

Van der Merve, B. (2021), "How trump lost his war on FDI, investment monitor, online: <https://investmentmonitor.ai/us/how-trump-lost-his-war-on-fdi>.

Winkelmann, L. och R. Winkelmann (1998), " Tariffs, quotas and terms-of-trade: the case of New Zealand", Journal of International Economics 46(2): 313-332.

SVERIGES RIKSBANK

Tel 08 - 787 00 00

registratorn@riksbank.se

www.riksbank.se

PRODUKTION SVERIGES RIKSBANK)